

NR. 4

DECEMBER 2022

34. ÅRGANG

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

KØBENHAVNS
KOMMUNEKREDS

- LIVET MED UDVIKLINGSHANDICAP

LEV Københavns Kommunekreds

BESTYRELSEN

Formand og landsbestyrelsesmedlem:

Steen Stavngaard, Monrads Allé 46, 2500 Valby
Tlf. 3066 6596 - E-mail: steen.stavngaard@gmail.com

**Bestyrelsesmedlem, redaktør, kasserer
og medlem af centerrådet:**

Eva Gjøe, Højmosevej 10, 2400 København NV
Tlf. 2682 7933 - E-mail: gjoe@email.dk

Bestyrelsesmedlem:

Gitte Svarre Larsen, Holmbladsvænge 1, 1. th.,
2300 København S
Tlf. 2074 2763 - E-mail: louisemalene@webspeed.dk

**Bestyrelsesmedlem, webmaster
og medlem af Handicaprådet:**

Per Jonasson, Panumsvej 21, 2500 Valby
E-mail: per@valby.eu

Bestyrelsesmedlem:

Egon Pedersen, Emdrupvej 139, 2400 København NV
Tlf. 2085 3806 - E-mail: slet@kantorparkennet.dk

Bestyrelsesmedlem og redaktør:

Charlotte Pepke, Vibekegade 8, st. th.,
2100 København Ø
E-mail: cpep@city.dk

Bestyrelsesmedlem:

Gert Thomsen, Listedvej 72, 2.tv., 2770 Kastrup
E-mail: gertthomsen57@gmail.com

Bestyrelsesmedlem:

Hanne Berner, Langkærvej 9B, 2720 Vanløse
tlf. 6089 8847 E-mail: hanneberner9b@gmail.com

Udenfor bestyrelsen:

Revisor:

Jørn Jensen, Ole Borchs Vej 18, 2500 Valby
Tlf. 4091 9620, E-mail: jnjdss3@gmail.com

NR. 4 DECEMBER 2022 34. ÅRGANG

**KØBENHAVNS
KOMMUNEKREDS**

INDHOLD

Udgivelsesplan

Her er der en oversigt over Lev Københavns udsendelser samt deadline for aflevering af stof.

Redaktøren skal have dit bidrag senest

Blad nr. 1	25. januar 2023
Udgives:	Februar
Blad nr. 2	25. april 2023
Udgives:	Maj
Blad nr. 3	25. august 2023
Udgives:	September
Blad nr. 4	1. november 2023
Udgives:	December

ANNONCESALG

Rosengrenen ApS

Tlf. 86 95 15 66

Kl. 8.30-12.00 og 12.30-15.00

Mail: info@rosengrenen.dk

*– hvortil alle spørgsmål
vedr. annoncer bedes rettet.*

Sats og tryk: Intryk

Tlf. 70 21 10 00

www.intryk.dk

Lev Københavns Kommunekreds' bestyrelse	3
Lederen. Af Steen Stavngaard	5
Pårørendesamarbejde	11
Repræsentantskabsmødet i Lev 5.-6. november 2022	13
De "dumme" spørgsmål om vores søskendeskab	17
Levs aftentelefon	21

Så er folketingsvalget 1. november overstået. Det blev uhyggeligt spændende, og med hjælp af de nordatlantiske mandater beholdt de røde partier med nød og næppe flertallet i folketinget. Regeringsforhandlingerne er i skrivende stund lige begyndt, så når du sidder med dette blad i hånden, er der måske sammensat en ny regering og måske ikke?

De valgte politikere taler om klimaet, om de unge, om børnene, om de ældre, om

afskaffelse af folkepensionen, om EU, om... ja, jeg kunne blive ved. MEN. MEN.

Endnu har jeg overhovedet ikke hørt nogen politikere tale om mennesker med handicap eller for den sags skyld: vores målgruppe, nemlig mennesker med et udviklingshandicap.

Disse mennesker har ikke mange mulige valg. Når de skal vælge bolig (læs: botilbud)

Fortsættes side 9

får de ofte præsenteret EN mulighed. Med hensyn til dagbeskæftigelse taler kommunalpolitikere meget ofte om, at disse mennesker er meget dyre for samfundet med kørsel til dagtilbud m.m. Og det er jo heller ikke fordi fritidstilbuddene florerer i vildt omfang for mennesker med et udviklingshandicap.

Så kære politikere. Der er rigtig mange opgaver at tage fat på, men at sige, at det er kommunernes opgave at løse ovennævnte problemer, er at smide ansvaret fra sig. For når man fra folketingets side stiller så svære betingelser op for kommunalpolitikere ved at stramme budgetterne gang på gang, så er det vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at give mennesker med et handicap et anstændigt liv, der ligner det liv, som mennesker uden et handicap kan leve.

Så det ville være befriende for en gangs skyld at se landspolitikerne tage det ansvar på sig sammen med alle de andre store udfordringer, de skal løse.

Landsforeningen Lev blev oprettet i 1952, altså for 70 år siden. Som jeg skriver andet sted i dette blad fik vi på repræsentantskabsmødet via museumsleder Sarah Smed fortalt om situationen på dette tidspunkt for men-

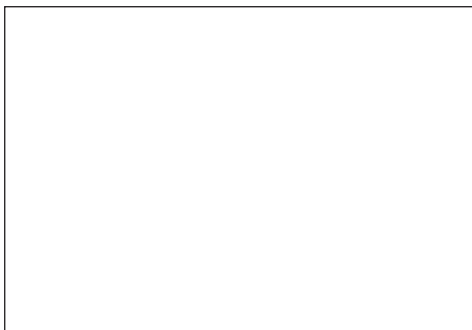
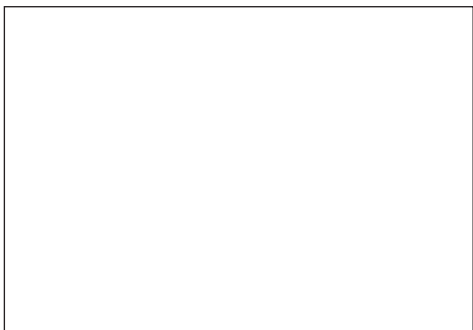
nesker med udviklingshandicap (dengang kaldet "åndssvage"). Det var en rystende oplevelse at høre om eksempler på vold på mennesker, hvis eneste "forbrydelse" var, at de var født med et udviklingshandicap. At høre Sarah Smed fortælle om og se de institutioner, de boede på dengang, var næsten uforståeligt og deprimerende. Afskaffelse af de store institutioner for "åndssvage" i 1980 var absolut et fremskridt, men at Lev her 70 år efter sin oprettelse stadig er en nødvendig forening, er egentlig en forfærdelig "nyhed".

Selvfølgelig er vilkårene for mennesker med et udviklingshandicap i dag væsentlig bedre end dengang på de store institutioners tid, men det er trods alt vigtigt at understrege, at der desværre stadig er brug for alle kræfter for at gøre vilkårene endnu bedre for de mennesker, der ikke selv har valgt deres livssituation, men er blevet den påtvunget.

Lad dette være formandens store juleønske for 2022.

Og samtidig vil jeg på bestyrelsens vegne ønske alle bladets læsere en god jul og et godt nytår.

Steen Stavngaard

Pårørendesamarbejde

Borgercenter Handicap (BCH) inviterede i efteråret 2022 Lev til at deltage i drøftelserne af udarbejdelse af en ny pårørendepolitik til pårørende til voksne borgere, der bor på bosteder.

I bestyrelsen takkede vi ja – og Gert Thomsen, Per Jonasson og undertegnede har deltaget i et møde og en workshop.

I workshoppen deltog også repræsentanter fra andre dele af BCH – bl.a. fra børneområdet og fra Center for Omsorg og Specialundervisning.

Lev valgte at deltage i arbejdet, fordi et godt samarbejde mellem bosteder (fritids-

og beskæftigelsestilbud) og borgere samt de pårørende er en forudsætning for, at livet fungerer.

Lev har valgt at fokusere på, at det er vigtigt for de pårørende, at de bliver informeret, at de bliver inddraget, og at de har indflydelse.

Hvis du har interesse i at vide mere, er du velkommen til at kontakte en af os.

*Venlig hilsen Gert Thomsen,
Per Jonasson og Hanne Berner*

Repræsentantskabsmødet i Lev 5.-6. november 2022

Ved repræsentantskabsmødet i november 2020 blev det besluttet, at man fremover skulle afholde et sådant møde hvert andet år i stedet for som tidligere hvert 4. år.

Man lavede samtidig en overgangsordning med hensyn til valg til (lands)bestyrelsen, således at halvdelen af bestyrelsen i 2020 blev valgt for 2 år og den anden halvdel for 4 år. Fra dette møde i 2022 vil det så være således, at den halvdel, der var på valg, vælges for 4 år, så alle valg fremover gælder for 4 år.

Om lørdagen klarede man så den mere formelle del af repræsentantskabsmødet.

Der var f.eks. 10 forslag til ændring af vedtægterne, som derfor krævede mindst 2/3 ja-stemmer fra de delegerede stemmeberettigede.

Nogle af forslagene gik glat igennem. Man gik f.eks. tilbage til betegnelsen Hovedbestyrelse i stedet for blot bestyrelse, fordi det skabte forvirring at skelne imellem bestyrelsen og kredsbestyrelserne. Man vedtog endvidere en mere simpel struktur for medlemmer, således at fremover kunne nye medlemmer enten være enkeltmedlemmer eller parmedlemmer i modsætning til den gældende medlemstruktur med rigtigt mange forskellige medlemstyper.

Man indførte endvidere, at medlemmerne af de tilknyttede foreninger kunne blive medlemmer af Lev (dobbeltmedlemsskab)

Fortsættes side 15

for et noget mindre beløb. Dette forslag om ændret medlemsstruktur blev efter en del debat vedtaget.

Et forslag, om at kredsene fremover ikke længere kunne erhverve sig ejendomme, skabte megen debat, og da afstemningen kom, kunne det ikke skabe det nødvendige 2/3 flertal, selv om det var tæt på. Så det blev sendt tilbage til den nyvalgte hovedbestyrelse til fornyet behandling.

Et forslag fra Lev Nordjylland om nedsættelse af et retsudvalg blev godt modtaget og sendt til videre behandling i hovedbestyrelsen.

Levs økonomiske situation var også et punkt på lørdagens møde. Der var positive tilbagemeldinger om, at vi nu er på vej tilbage på sporet efter nogle svære år. Genopretningen havde kostet stillinger på sekretariatet, og nedsættelsen af et økonomi- og ejendomsudvalg havde været en succes, således at det så lyst ud for fremtiden. Men der var flere, der gjorde opmærksom på, at ved at sælge mange af Levs ejendomme, kunne man jo godt nok få en midlertidig økonomiforbedring, men disse ejendomme kunne jo kun "sælges en gang".

Men der arbejdes hårdt i økonomiudvalget på at finde nye måde at få midler på.

Der blev også tid til et oplæg fra museumsleder Sarah Smed om "arbejdet med den rystende fortælling om situationen for mennesker med udviklingshandicap i perioden op til 1980!

Der var også valg til næstformand for de næste 4 år – formanden er først på valg i 2024.

Der var 3 kandidater til posten, nemlig Dorthe Pedersen og Gunnar Teis Hansen, begge fra Nordsjælland og Peter Sørensen fra Silkeborg. De tre kandidater havde på forhånd præsenteret sig i materialet til mødet; men på selve mødet fik de så hver 8 minutter til at supplere den skriftlige præsentation.

Efterfølgende skulle de så svare på spørgsmåls fra de delegerede. Alle 3 kandidater var meget indstillet på opgaven som næstformand; men afstemningen gav i 1. valgrunde et overvældende flertal til Gunnar Teis Hansen, som dermed er Levs næstformand indtil 2026. Tillykke med valget til Gunnar.

Om søndagen var der så den mere debatterende del af repræsentantskabsmødet med arbejde i workshops som f.eks.:

- Hvordan får vi sundhedstjekket på botilbud til at fungere?
- Levs boligpolitik.
- Hvordan tiltrækker og fastholder Lev flere medlemmer?
- Levs internationale arbejde.
- Hvad kan, skal og bør vi bruge arbejdet med forsorgens historie til?

Der var 98 delegerede samt nogle inviterede gæster med til et møde, der heldigvis blev afholdt som et fysisk møde i modsætning til mødet i 2020, der i corona-tiden var et digitalt møde!

Lev København var repræsenteret med Gitte Svarre Larsen, Eva Gjøe samt undertegnede.

Steen Stavngaard

De "dumme" spørgsmål om vores søskendeskab

Jeg har ofte spurgt mig selv: Hvad kan jeg gøre for at hjælpe udenforstående til ikke at være bange for at stille flere spørgsmål?

*Klumme af Nynne Billesbølle Tworek
Foto: Hans Juhl*

Min søster Lea er tre år ældre end mig og har Downs syndrom samt autisme. Da jeg var barn, og udenforstående fandt ud af, at jeg havde en storesøster med de to handicap, kunne jeg næsten altid være sikker på at få ét bestemt spørgsmål, som til tider også kunne lyde som en konstatering:

"Det må være hårdt at vokse op med en søster som din?" Jeg vidste, at spørgsmålet blev stillet, fordi personen var oprigtigt interesseret i, hvordan det var at vokse op med "en som min søster". Problemet var blot, at når man som barn hele tiden blev

konfronteret med det samme spørgsmål, så blev det til sidst også den forestilling, man kunne have om sit forhold til sin søskende – i mit tilfælde var det anstrengt og hårdt.

Til en projektuge i folkeskolen blev jeg spurgt af lærerne, om det var ok, at jeg kom i gruppe sammen med en pige fra parallelklassen, som havde cerebral parese. De sagde noget med, at vi ville kunne supplere hinanden godt, særligt fordi jeg jo havde erfaring med "en som hende". Det var selvfølgelig ikke præcist sådan, at de formulerede det, men jeg fik oplevelsen af, at det blev sagt mellem linjerne.

Fortsættes side 19

Udover at skulle bruge en uge på at skrive projekt om en ukendt by et eller andet sted i Europa, blev jeg også testet i "handicap-håndtering" – følte det som. Endnu en udfordring var min skrivemakers hjælper, som ubevidst sad og kiggede os over skuldrene.

Selvom jeg har fået mange "dumme spørgsmål" (som i "irriterende spørgsmål"), har det også handlet om mit eget overskud og humør.

Nynne Billesbølle Tworek

Det var ikke ligefrem drømmescenariet for en projektuge, og jeg undrede mig da også lidt over, hvorfor alle andre var i grupper på tre til fire stykker, og vi kun var to.

Jeg undrede mig også over, hvorfor de andre ikke lige så godt kunne få noget erfaring med at arbejde sammen med et menneske, der er udfordret på andre måder end dem selv. Så undrede jeg mig også ret meget over, at lærerne havde en forståelse af, at fordi man har en søster, der har to handicap, så må man kunne håndtere alle andre former for handicap.

Ligesom spørgsmålet om det har været hårdt at vokse op med en søster som min, kom lærernes påfund et godt sted fra, men både min skrivemakker og jeg blev alt for hurtigt sat i en bås, som jeg egentlig ikke brød mig om. Men jeg kunne ikke lide at sige fra.

Selvom jeg har fået mange 'dumme spørgsmål' (som i "irriterende spørgsmål"), har

det også handlet om mit eget overskud og humør. Det havde alligevel været rart, hvis spørgsmålet "har det ikke været hårdt at vokse op med en søster som din" blev suppleret med flere, fordi spørgsmålene ofte stoppede der. Det kan for eksempel være et mere åbent spørgsmål som "hvordan har det været at vokse op med din søster" eller "hvad kan I lide at lave sammen" eller "hvad beundrer du din søster for"?

Men indtil videre vil jeg så vidt muligt blive ved med at svare på de spørgsmål, folk måtte komme med. I sidste ende vil de jo bare gerne blive klogere på, hvordan det opleves at være en pårørende søskende.

LEVS AFTENTELEFON

Når du ringer til Levs aftentelefon, møder du dygtige og engagerede frivillige med stort kendskab til udviklingshandicap og de udfordringer, som pårørende og familier kan stå med. De er nemlig selv pårørende eller har arbejdet med mennesker med udviklingshandicap gennem mange år.

LÆS MERE PÅ WWW.LEV.DK

Levs
aftentelefon
28 51 52 52

HUSK
PORTO

Du kan også tilmelde dig på www.lev.dk

Medlemskontingent: sæt venligst X

- Årligt med blad 300 kr. Årligt med blad 150 kr.
- Årligt for par med blad 425 kr. Årligt for par med blad 225 kr.
- Årligt uden blad 175 kr. Årligt uden blad 75 kr.
- Livsvarigt med blad (enkelt person) 3.500 kr. Livsvarigt med blad (enkelt person) 3.500 kr.
- Årligt for forening med blad 800 kr.
- Årligt abonnement 300 kr. **Betal først, når girokortet modtages.**

Firmamedlemskaber

- Alm. med blad 800 kr.
  - Guldm medlem med blad (pr. år) 5.000 kr.
- Et Guldm medlem får ret til at bruge Levs logo samt at blive nævnt på Levs hjemmeside.

Undertegnede ønsker at blive medlem af **Lev København** _____

*) Angiv her hvilket år du forventer at afslutte dit studie:

SKRIV VENLIGST MED BLOKBOGSTAVER:

Navn: _____

Evt. samlevers navn (parmedlemskab): _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ By: _____

Telefon: _____ E-mail: _____

Lev er interesseorganisationen, der siden 1952 har arbejdet for at forbedre vilkårene for mennesker med udviklingshæmning.

Lev · Blekinge Boulevard 2 · 2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696 · Fax 3635 9697 · E-mail: lev@lev.dk · www.lev.dk

Lev
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup